

in imate nobene zgodovine,

527/164

XXIX. pravica

O kletih Hrvatke.

Okro Kovčak iz Zagorja na Bistrico, vidiš tik pola naspicna nad 70 m visoko pečino, tu je bil veliki kamno, lom. Prišli so nekda j tudi Hrvatje po kamenje. Velagali so ga ravno med sv. maso na binkoštno nedeljo in so ~~se~~ mes tudi posteno kleti. — Kar se udere pečina in podsuje voz, nite živino in vozove. — Okrog v noči binkoštna nedelja na pon, deljeb tu mirno slisiš se danda, nes Hrvate, ki klicajo Zagorsko Marijo "na pomoč. —

527/165

XXX. pravica

O starem gradu pri Planini na Stojarskem.

a) Blino varovaline stoji velikanska lija. O tej se pripoveduje naslednje. Nekdaj so Turki oblegali Planinski grad.

Turški povelnik se je na prostoru, kjer
stoji zdaj lipa, posvetoval s svoji-
mi častniki, kako bi dobil grad
v svoje roke. Kar prileti topova
kragla iz gradu in ubije turškega
poveljnika, ki so ga ponoči na istan
mestu pokopali, tu na grob zasadili
lipa. Ta je od tistega časa rasla
v veličansko drevo, ki se še danes
imenuje "turška lipa". —

b. Za turških navorov na sloven-
sko zemljo so dobili nekateri
prebivalci teh pokrajin zavetje
v plaminskem gradu, drugi pa
so se v taborniki na bližnjem
bregu; sedaj so. Križ imenovani.
Tam je stala tedaj kapela "Ra-"
tero so spravili taborniki soje
žene in otroke. Okoli kapele
so napravili val iz kamnja
in bruce. Za tem valom stoji

so se bojevali moxje in mladenci
 večkrat tudi pogumne žene. proti
 sovražni turčinu. Ko so pa ti tretjo
 krat prišli velikimoxini, je bila
 vsa hrabrost tabornikov gataj.
 Turki so vse odsestle Kristjane pobili,
 Kapelo razdjali, otroke pa vlejli
 v surotnost. Tudi grad so tedrat
 Turki nasrkali, pa zauscuji: -
 Prebivalci gradu so bili oteti. Ti so
 svojim nesrečnim tovaršem na
 taborišču postavili velik lesen
 križ, v znamenje, da so padli tri
 Kristjani v boju za sveto vero. Pozneje
 se je seridala na istem mestu
 lepa cerkvice. V to so spravili
 tudi spominski križ in imenovali
 so od istega Lasa cerkev in breg
 "so križ". - Ljudstvo si pripoe.
 cluje, da je to breg vobal. Vnjem je
 velikano ko jervo in onjem stanuje
 zmaj. Kedar bo pridel zmaj izriba
 ko pokoncal ves svet. -